

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság

2013/0304(COD)

27.11.2013

VÉLEMÉNYTERVEZET

a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság részéről

az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság részére

a tiltott kábítószer-kereskedelem területén a bűncselekmények tényállási elemeire és a büntetésekre vonatkozó minimumszabályok megállapításáról szóló, 2004. október 25-i 2004/757/IB tanácsi kerethatározat módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (COM(2013)0618 – C7-0271/2013 – 2013/0304(COD))

Előadó: Bogusław Sonik

PA_Legam

RÖVID INDOKOLÁS

A tiltott kábítószer-kereskedelem és -fogyasztás az Unióban egyaránt komoly veszélyt jelent az egyén egészségére és biztonságára, valamint a társadalomra. Az ENSZ kábítószerekről szóló egyezményei szerint szabályozott anyagok – például a kokain, az ecstasy és a marihuána – fogyasztása az elmúlt években láthatólag bár magas szinten, de stabilizálódott, azonban komoly új kihívást jelentenek a piacon rohamos tempóban megjelenő új anyagok. Az Unióban egyre jobban elérhetővé váltak az iparban számos módon felhasználható, ám ami ennél fontosabb, az ellenőrzött kábítószer hatását utánzó új pszichoaktív anyagok, amelyeket gyakran az említettek jogszerű alternatíváiként forgalmazznak, mivel nem tartoznak hasonló ellenőrző intézkedések hatálya alá, és amelyeket különösen a fiatalok fogyasztják.

Az ezen új anyagokkal járó kockázatok – többek között a súlyos egészségkárosodás és a halál kockázata – arra ösztönözték a nemzeti hatóságokat, hogy ezen anyagok tekintetében különféle korlátozó intézkedéseket vezessenek be. Az ilyen nemzeti korlátozó intézkedések eredményessége azonban korlátozott, mivel ezek az anyagok szabadon áramolhatnak a belső piacon.

E káros új pszichoaktív anyagokhoz való hozzáférés hatékony csökkentése érdekében a többi tiltott kábítószerhez hasonlóan azokat is büntetőjogi rendelkezések hatálya alá kell vonni.

A 2004/757/IB tanácsi kerethatározat rendelkezik a tiltott kábítószer-kereskedelem elleni küzdelem közös megközelítéséről. A kábítószer-kereskedelemmel kapcsolatos bűncselekménytípusok és szankciók meghatározása tekintetében meghatározza a közös minimumszabályokat, hogy elkerülhetővé váljanak a tagállamok igazságügyi és bűnüldöző hatóságai közötti együttműködésben felmerülő problémák, mivel a szóban forgó bűncselekmény vagy bűncselekmények nem egyformán büntetendők a megkereső és a megkeresett állam jogszabályai alapján. A termékek változó jellege miatt azonban e rendelkezések nem vonatkoznak az új pszichoaktív anyagokra.

A 2004/757/IB kerethatározat alkalmazási körét ezért ki kell terjeszteni az ellenőrző intézkedések hatálya alá tartozó új pszichoaktív anyagokra. Ez a javaslat tehát annak érdekében módosítja a 2004/757/IB kerethatározatot, hogy a hatálya kiterjedjen a súlyos egészségügyi, biztonsági és társadalmi kockázatokat jelentő pszichoaktív anyagokra.

Ez a javaslat az új pszichoaktív anyagokról szóló rendeletre irányuló javaslatot kíséri. E két javaslat kapcsolódik egymáshoz annak érdekében, hogy a súlyos egészségügyi, szociális és biztonsági kockázatokat jelentő, ezért az említett rendelet szerint állandó piaci korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó új pszichoaktív anyagokra kiterjesszék a tiltott kábítószer-kereskedelemre vonatkozó, a 2004/757/IB kerethatározatban megállapított büntetőjogi rendelkezések hatályát is.

Technikai szempontból a 2004/757/IB kerethatározat a következőképpen módosul: a „kábítószer” kerethatározatban megállapított fogalma a továbbiakban a következőképpen kerül meghatározásra:

- az Egyesült Nemzetek kábítószerekről szóló, az 1972. évi jegyzőkönyvvel módosított 1961. évi Egységes Egyezményének és az Egyesült Nemzetek pszichotrop anyagokról szóló, 1971. évi egyezményének hatálya alá tartozó anyagok bármelyike;
- a mellékletben felsorolt anyagok bármelyike (a melléklet a javasolt irányelv értelmében kábítószernek minősülő pszichoaktív anyagokat sorolja fel);
- a súlyos egészségügyi, szociális és biztonsági kockázatokkal járó, ezért az [új pszichoaktív anyagokról szóló .../.../EU rendelet 13. cikkének (1) bekezdése] alapján állandó piaci korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó új pszichoaktív anyagok bármelyike.

Az új pszichoaktív anyagokkal kapcsolatos intézkedéseket az állandó piaci korlátozó intézkedések hatálybalépésétől számított tizenkét hónap elteltével kellene alkalmazni (van egy párhuzamos javaslat az új pszichoaktív anyagokról szóló rendeletről).

Az egészségügyi kérdések tekintetében a vélemény előadójának álláspontja a következő: Figyelembe véve a probléma egyre nagyobb súlyát, az új pszichoaktív anyagok gyorsan változó jellegét és a belső piacon belüli kereskedelem kockázatait, az előadó üdvözli a meglévő 2004/757/IB tanácsi kerethatározatnak az aktuális körülményekre való reagálás érdekében történő módosítására irányuló javaslatot.

Az új pszichoaktív anyagok egyre nagyobb mértékű használata és – ami ebből következik – az új pszichoaktív anyagok használata által okozott súlyos, egészségkárosodással és halállal járó esetek számának növekedése a tagállamokban szükségessé teszi a kábítószer fogalmának módosítását, a piaci korlátozások végrehajtását, továbbá a súlyos egészségügyi, biztonsági és társadalmi kockázatokat jelentőként besorolt anyagok kriminalizálását.

Szem előtt tartva az új pszichoaktív anyagok által okozott egészségügyi kockázatokat – összehasonlítva az ENSZ-egyezmények hatálya alá tartozó anyagok kockázataival – az előadó üdvözli az új rendszerben javasolt szankciók arányosságát.

A kábítószer fogalom meghatározására hivatkozva az előadó azon a véleményen van, hogy a fogalom meghatározásnak tartalmaznia kell a felsorolt anyagok közül egyet vagy többet tartalmazó lehetséges keverékeket vagy oldatokat, különösen figyelembe véve a termékek gyorsan változó jellegét és az úgynevezett piacon belüli kreativitást, amely a képletek állandó változásaiban mutatkozik, amely esetben az anyagok egymásra és a fogyasztó egészségére gyakorolt hatása változhat.

MÓDOSÍTÁS:

A Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság felkéri az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságot, mint illetékes bizottságot, hogy vegye figyelembe a következő módosításokat:

Módosítás 1

Irányelvre irányuló javaslat 4 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(4) Az Unió területén gyakorta jelennek meg és gyorsan terjednek azok az új pszichoaktív anyagok, amelyek utánozzák az ENSZ-egyezmények hatálya alá tartozó anyagok hatását. Egyes új pszichoaktív anyagok súlyos egészségügyi, szociális és biztonsági kockázatokat jelentenek, amelyeket az [új pszichoaktív anyagokról szóló .../.../EU rendelet] határoz meg. E rendelet szerint intézkedéseket lehet hozni a súlyos egészségügyi, szociális és biztonsági kockázatokat jelentő új pszichoaktív anyagok termelésének, gyártásának, a piacon hozzáférhetővé tételének – beleértve az Unióba történő behozatalt is –, szállításának, és az Unióból történő kivitelének megtiltására. A rendelet alapján elfogadott, állandó jellegű piaci korlátozási intézkedéseket büntetőjogi rendelkezésekkel kell alátámasztani annak érdekében, hogy hatékonyan csökkenthető legyen az egyének és a társadalom számára súlyos kockázatokat jelentő új pszichoaktív anyagokhoz való hozzáférés, és hogy megakadályozzák ezen anyagok Unión belüli kereskedelmét, illetve a bűnszervezetek részvételét.

Módosítás

(4) Az Unió területén gyakorta jelennek meg és gyorsan terjednek azok az új pszichoaktív anyagok, amelyek utánozzák az ENSZ-egyezmények hatálya alá tartozó anyagok hatását. Egyes új pszichoaktív anyagok súlyos egészségügyi, szociális és biztonsági kockázatokat jelentenek, amelyeket az [új pszichoaktív anyagokról szóló .../.../EU rendelet] határoz meg. E rendelet szerint intézkedéseket lehet hozni a súlyos egészségügyi, szociális és biztonsági kockázatokat jelentő új pszichoaktív anyagok termelésének, gyártásának, a piacon hozzáférhetővé tételének – beleértve az Unióba történő behozatalt is –, szállításának, és az Unióból történő kivitelének megtiltására. A rendelet alapján elfogadott, állandó jellegű piaci korlátozási intézkedéseket **arányos** büntetőjogi rendelkezésekkel kell alátámasztani annak érdekében, hogy hatékonyan csökkenthető legyen az egyének és a társadalom számára súlyos kockázatokat jelentő új pszichoaktív anyagokhoz való hozzáférés, és hogy megakadályozzák ezen anyagok Unión belüli kereskedelmét, illetve a bűnszervezetek részvételét.

Or. en

Módosítás 2

Irányelvre irányuló javaslat 5 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(5) Az [új pszichoaktív anyagokról szóló .../.../EU rendelet] szerint állandó piaci korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó anyagokat tehát a tiltott kábítószer-kereskedelemről szóló uniós büntetőjogi rendelkezések hatálya alá kell helyezni. Mindez segítene ésszerűsíteni és tisztázni az uniós jogi keretet, mivel ugyanazon büntetőjogi rendelkezéseket alkalmaznák az ENSZ-egyezmények hatálya alá tartozó anyagokra és a legtöbb káros új pszichoaktív anyagra. A „kábítószer” 2004/757/IB kerethatározatban meghatározott fogalmát ezért módosítani kell.

Módosítás

(5) Az [új pszichoaktív anyagokról szóló .../.../EU rendelet] szerint állandó piaci korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó anyagokat tehát a tiltott kábítószer-kereskedelemről szóló uniós büntetőjogi rendelkezések hatálya alá kell helyezni. Mindez segítene ésszerűsíteni és tisztázni az uniós jogi keretet, mivel ugyanazon büntetőjogi rendelkezéseket alkalmaznák az ENSZ-egyezmények hatálya alá tartozó anyagokra és a legtöbb káros új pszichoaktív anyagra. A „kábítószer” 2004/757/IB kerethatározatban meghatározott fogalmát ezért ***az aktuális körülményekre való reagálás érdekében*** módosítani kell.

Or. en

Módosítás 3

Irányelvre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés

2004/757/IB kerethatározat

1 cikk – 1 pont

A Bizottság által javasolt szöveg

(1) A 1. cikk 1. pontja helyébe a következő szöveg lép:

„„kábítószer”:

a) az Egyesült Nemzetek kábítószerekről szóló, az 1972. évi jegyzőkönyvvel módosított 1961. évi Egységes Egyezményének és az Egyesült Nemzetek pszichotrop anyagokról szóló, 1971. évi egyezményének hatálya alá tartozó anyagok bármelyike;

b) a mellékletben felsorolt anyagok bármelyike;

Módosítás

(1) A 1. cikk 1. pontja helyébe a következő szöveg lép:

„»kábítószer«: ***a következő anyagok bármelyike:***

a) az Egyesült Nemzetek kábítószerekről szóló, az 1972. évi jegyzőkönyvvel módosított 1961. évi Egységes Egyezményének és az Egyesült Nemzetek pszichotrop anyagokról szóló, 1971. évi egyezményének hatálya alá tartozó anyagok bármelyike;

b) a mellékletben felsorolt anyagok bármelyike;

c) a súlyos egészségügyi, szociális és biztonsági kockázatokkal járó, ezért az [új pszichoaktív anyagokról szóló .../.../EU rendelet] alapján állandó piaci korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó új pszichoaktív anyagok bármelyike;”

c) a súlyos egészségügyi, szociális és biztonsági kockázatokkal járó, ezért az [új pszichoaktív anyagokról szóló .../.../EU rendelet **13. cikkének (1) bekezdése**] alapján állandó piaci korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó új pszichoaktív anyagok bármelyike;

ca) az a), b) és c) pontban felsorolt anyagok legalább egyikét tartalmazó bármely keverék vagy oldat;”

Or. en